FPO Macro Economic Insight

เจาะลึกการบริโภคของครัวเรือน

ผู้เขียน : ดร.กวิน เอี่ยมตระกูล
นางสาวบุณฑริกา ชลพิทักษ์วงศ์
Infographic : นางสาวกุสุมา จารุมณี
ขอขอบคุณ ดร.นรพัชร์ อัศววัลลภ สำหรับคำแนะนำ

สถานการณ์ราคาพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะกระทบครัวเรือนทุกกลุ่มรายได้เป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ขณะที่หากราคาอาหารและเครื่องดื่มเพิ่มสูงขึ้น ครัวเรือนรายได้น้อยจะได้รับผลกระทบมากกว่าครัวเรือนรายได้สูง นอกจากนี้ การคำนวณ MPC ของครัวเรือนที่มีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ครัวเรือนรายได้น้อยมีค่า MPC สูงที่สุด ดังนั้น การดำเนินมาตรการบรรเทาภาระค่าครองชีพแบบกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ภาครัฐจึงได้มีมาตรการที่เจาะกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะการลดภาระค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ของกลุ่มครัวเรือนรายได้น้อยด้วย นอกเหนือจากการบรรเทาค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเพียงอย่างเดียว (สมมติฐาน รูปแบบการใช้จ่ายของครัวเรือนในปัจจุบันเหมือนกับการใช้จ่ายตามข้อมูลภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2564)

ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มรายได้

ครัวเรือนรายได้น้อยมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเงินส่วนใหญ่ไปกับสินค้าจำเป็นเช่น อาหารและเครื่องดื่ม และที่อยู่อาศัย มากกว่าครัวเรือนรายได้สูง ในขณะที่ สัดส่วนการใช้จ่ายหมวดพลังงานค่อนข้างคล้ายคลึงกันในครัวเรือนทุกระดับรายได้ ส่วนการใช้จ่ายอื่นๆ เช่น การเดินทาง สื่อสาร และสุขภาพ เป็นต้น ครัวเรือนรายได้น้อยจะใช้จ่ายเป็นสัดส่วนน้อยกว่าครัวเรือนรายได้สูง

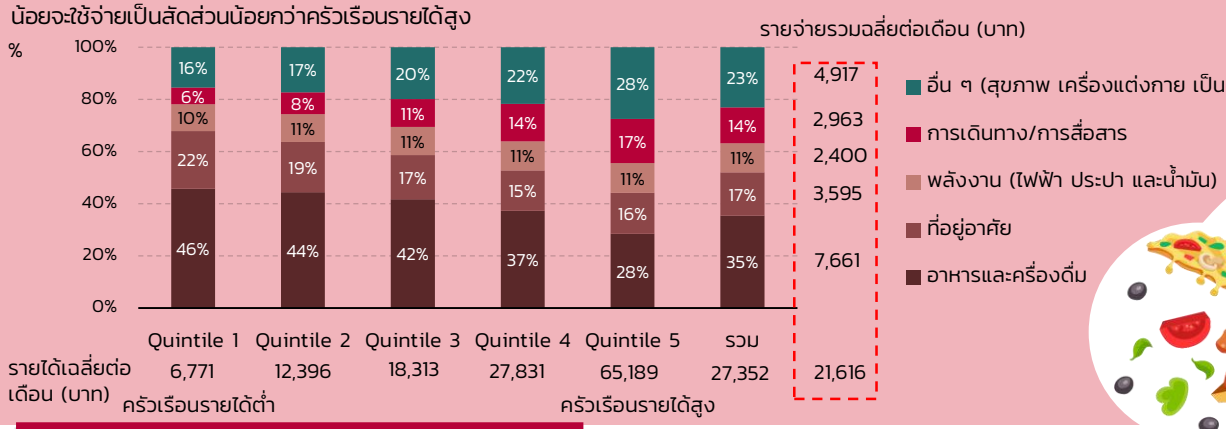

ผลกระทบต่อเงินเฟ้อ จำแนกตามกลุ่มรายได้

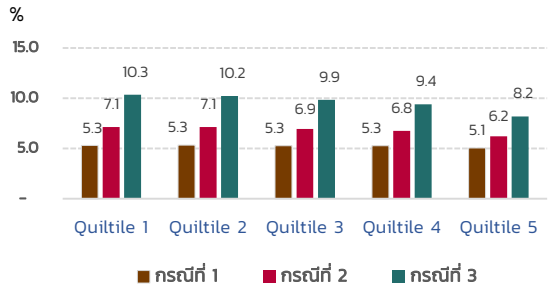

ครัวเรือนรายได้น้อยจะได้รับผลกระทบมากที่สุด หากราคาอาหารและเครื่องดื่มปรับเพิ่มขึ้น

*หมายเหตุ : **กรณีที่ 1** อัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานเท่ากับ 26.7 % หมวดอาหาร และเท่ากับ 4.0% เท่ากับข้อมูล YTD ณ เมษายน 2565*
***กรณีที่ 2** กำหนดอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานท่ากับ 26.7% หมวดอาหารและเครื่องดื่ม เท่ากับ 8%*
***กรณีที่ 3** กำหนดอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานท่ากับ 26.7 % หมวดอาหารและเครื่องดื่ม เท่ากับ 15%*

ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยที่เพิ่มขึ้น (Marginal Propensity to Consume: MPC)

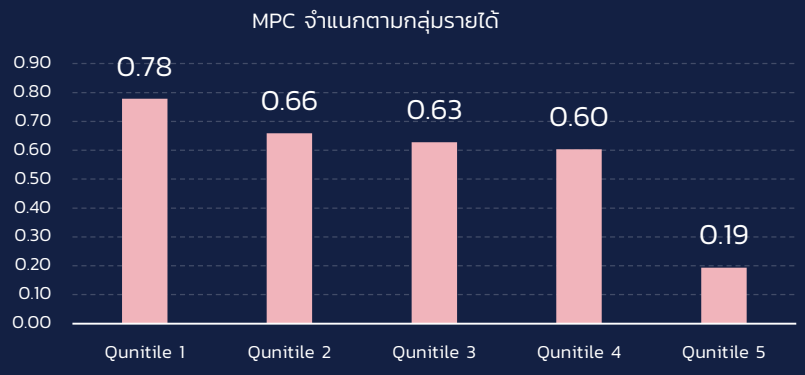

MPC รวม = 0.495

ครัวเรือนรายได้น้อยมีค่า MPC สูงที่สุด สะท้อนว่าเมื่อประชาชนมีรายได้มากขึ้น สัดส่วนรายได้ที่นำไปใช้บริโภคจึงลดลง

ที่มา: ข้อมูลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2564 สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดยผู้เขียน

หมายเหตุ: ค่า MPC คำนวณจากรายได้หลังหักภาษี (Disposable Income) ซึ่งไม่นับรวมค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้ ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าบริการทางการเงินและค่าธรรมเนียม ขณะที่รายจ่ายคำนวณเฉพาะรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค